

Universitätsbibliothek Paderborn

Talio, Sev Metiens Et Remetiens Mensvra

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1650

§. 4. Aulicæ vitæ imaginem, in recensita historia proponi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52346](#)

Cap. XIV. Talionis exempla,
cinus cogitauit: vt supplicium euaderet,
Quippe, restaurata conſpiratione, id effecit,
vt rex captus in vincula duceretur. Vnde ta-
men populi impetu ereptus, juuenem in cu-
ſtodiā abripi jussit; ex quo tota intelle-
cta est conſpiratio. Iuuenis oculis orbatus,
deinde incisis ſupra talos neruis gradiendi
facultatem, demum etiam vitam miſerrime
perdidit. Tandemque ceteris etiam rebelli-
bus domitis, ac locis munitissimis recupera-
tis, rex, per multos annos, regnum dein-
ceps tranquillum tenuit.

§. IV.

*Aulica vita imaginem, in recensita historia,
proponi.*

Hæc eſt vita aulicorum; quæ multa do-
cet. Nam primò, cui ea placet, eam eli-
gat. Mihi videtur tuciùs inter Scyllam &
Charybdin nauigari. Deinde etiam atque
etiam conſiderent Principes, quanti diſcri-
minis ſit, veteres, & fideles consiliarios ab
aulis remouere; atque eorum loco, obſcu-
ros, nouos, adulatores, quadruplatores ſu-
cipere, qui Sirenum more ſuaues potiùs,
quàm utiles occinant cantilenas; totamq;
Reipublicæ nauim, non in portum, ſed in
ſcopulum inferant. Videant etiam quàm
peri-

periculoso sum sit, vni omnia committere; vnum audire dumtaxat; vni omnia credere; querelas contra eum delatas, tamquam ex inuidia ortas repudiare; plures oculi plura vident. Animaduertant quoq;, quām temerē se se exponant potentiae in alium à se translatæ; dum enim ipsi à se labores molestiamque in talem rei ciunt; rei ciunt vna etiam authoritatem. Nec raro cum authoritate regna ipsa amittuntur. Quæ, si diuina protectione, ad eiusmodi inuasores non transeunt; tamen satius est, nec sibi metuendi, neo alij facere sperandi occasio-
nem. *Vidisti aliquando canem missa frusta* Seneca.
panis aperto ore captantem? ait Seneca, *quid-* epist. 13
quid accepit, protinus integrum deuorat, &
semper ad spem futuri hiat. Idem euenit nobis,
quidquid expectantibus fortuna proiecit, id sine
ulla voluptate demittimus, statim ad rapinam
alterius erecti & attoniti in Epicureum illud
chaos incidimus: inane sine termino est. Ambi-
tioso primū gratia placet, & sustentat
fauor Principis; postea potestas concessa eri-
git; mox titillat gloria; denique ut flamma
in incendium, ita delectatio honoris erum-
pit in libidinem dominandi. Quod adeò
commune est, ut etiam in ipsis Religiosis

V 5

Ordi-

Ordinibus, cui nimium fiditur, nimium in-
solefacit, coneturque tandem eum de gradu
ipsum deijsere, qui ei nimium se fecit fami-
liarem. Quod si Rex, si Princeps attendere
debet, ne cui nimium credat, quænam erit
inter ipsos aulicos amicitiae constantia?
quod confidentiæ fundamentum? Illiné
tu fidis, quem Principi suo vides non esse
fidelem? Illius fœdere niteris, qui, ut pla-
ceat, virtutem mentitur? Maximum indi-
cium malæ mentis est fluctuatio, & inter
simulationem virtutum, & amorem vitio-
rum assidua iactatio. Quid de illo tibi pro-
mittis, quem scis noctu ad lupanaria, vo-
luptatis caussa; interdiu, famæ gratiâ, ad
templa accedere? Politicorum nunc ista ars
esse dicitur. Hi tales maximè aulis idonei
putantur; qui in Machiauelli schola, aliud
promptum in ore, aliud clausum in pectore

Pro. 18.
8.

habere didicerunt. *Verba bilinguis, quasi sim-
plicia.* Nihil putas sincerius: & ipsa perueni-
unt usque ad interiora ventris; quia veneni
instar, tunc demum sentiuntur, quando ad-
mittuntur. Itaque nihil his in aula perni-
ciosius. Nocent domino, nocent seruis.

Pro. 19.
13.

Quia Princeps quilibenter audit verba menda-
cij, omnes ministros habet impios: vident enim,

se

se non libenter audiri, si non sciant mentiri. Atque hoc ipsum inter aulicos, quam dignit opinionem? quam fidem? Ægyptijs Alex. lib. olim, quia nullus mentiendi modus, summaque eius vitij impunitas erat, nemo credidit; & Epænetus dicere solebat, *mendaces omnium scelerum & iniuriarum authores esse.* Plutarch. in Lacon. Qui enim semel à veritate deflexerit, hic non maiore religione ad perjurium, quam ad mendacium perduci consuevit. Hoc itaque fieri necesse, ut, vbi tales maximè idonei censentur, vel omnes tales sint, vel tales putentur. Si tales putantur, quid illis fuditur? Fortasse ille ipse est proditor tuus, qui fidissimum se fingit? Enim uero, esto bonus sit; esto sit verus amicus, quis id certò nouit? quis non timet? quis non suspicatur? præsertim in eo loco, in quo quotidianum est, vel fallere, vel falli? Et vel ideo quotidianum, quia *mendacia, si non habent, quem decipient, ipsa sibi mentiuntur.* Sicut ait in c. 21. Matth. Psal. *Mentita est iniquitas sibi.* Quid multa disputo? justissima talionis poenâ, maledictio à mendacijs, & ficti amici à fictis amicis puniuntur; insidiæque insidijs compensantur; & qui, ad modum Praefecti regij, ut occideret, mentitus est, meritò ipse mendacijs decipitur, ut occidatur.

§. V.